

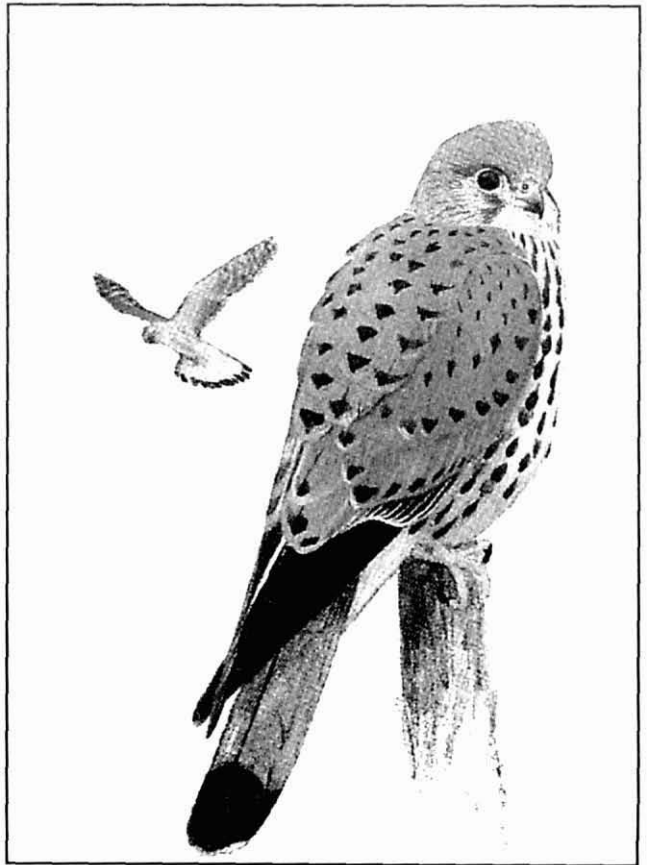
Xoriguer comú (*Falco tinnunculus*)

El xoriguer comú és el falcó més abundant a les nostres terres. De silueta cuallarga, és un dels més petits de casa nostra. Fa entre 33 i 39 cm de longitud i entre 65 i 80 cm de punta a punta de les ales.

En el vol, aquest ocell presenta una cua molt llarga amb una franja negra a l'extrem, unes ales molt estretes i una coloració més aviat clara amb el ventre pigallat. Podem diferenciar-ne els sexes per la coloració de les parts superiors. El mascle té el dors d'un color vermell maó, mentre que la femella el té més marronós i més pigallat i bigarrat. La resta del cos de la femella és d'una coloració semblant, a diferència del mascle que té el cap i la cua d'un color gris-blavós sense cap mena de marca.

Les zones que prefereix són les de conreu, les que tenen poc arbratge i els rocalls, tot i que el podem trobar quasibé a tot arreu.

El xoriguer utilitza com a talaies els pals de telèfon, torres elèctriques, arbres... Els utilitza per veure les seves preses, so-

El xoriguer comú,
el falcó més abundant a les nostres contrades

bre les quals es llança en picat. Però una de les tècniques més característiques del xoriguer és la de cernir-se, és a dir, quedar-se quiet durant el vol com un helicòpter, i es converteix en una "talaia mòbil". L'aleteig del xoriguer quan se cerneix s'anomena fer l'aleta.

Les preses que caça són micromamífers (ratolins, cuques, talpons...), ocells petits i, fins i tot, alguns insectes. També s'han vist aquests falcons petits que caçaven coloms, principalment malalts i vells, a les zones on aquests abunden. Els xoriguers, com la majoria de rapinyaires diürns, fan servir el bec i les potes fortes per esquinçar la carn d'aquestes preses que es mengen trossejades, a diferència dels rapinyaires nocturns que se les empassen senceres.

Podem veure, doncs, que els rapinyaires no són perjudicials per a les activitats cinegètiques i/o humanes, sinó que, ben al contrari, són eficaços reguladors de les poblacions de rosegadors. En aquest sentit, podríem afegir que els xoriguers, com a predadors que són, pateixen les conseqüències de l'ús abusiu d'insecticides i raticides que, en lloc de realitzar la seva missió, debiliten les poblacions dels enemics naturals de rosegadors i insectes, més vulnerables, com poden ser els xoriguers.

Al' hora de nidificar, aprofita antics nius de còrvids (com garses, cornelles...), forats als arbres, replans de penya-segats i, també, construccions humanes deshabitades.

Les feines al niu acostumen a estar diferenciades: la incubació la fa la femella, mentre que el mascle es limita a portar-li l'aliment. Les feines no varien amb l'eclosió dels ous, però, si falta aliment, la femella pot ajudar el mascle amb la caça. Els polls al niu estan recoberts amb un plomissol blanc que poc a poc es converteixen en les primeres plomes. Als vint dies, ja poden començar a fer les primeres volades. Al cap d'un o dos mesos, els joves ja abandonen la família. L'aspecte d'un xoriguer jove, independentment del sexe, és molt similar al de la femella adulta.

ALBERT CAMA TORRELL

BIBLIOGRAFIA

FERRER, Xavier; MARTÍNEZ, Albert; MUNTANER, Jordi, i altres, *Fauna dels Països Catalans*, Enciclopèdia Catalana, vol. 4, Barcelona, 1994.

PETERSON, Roger; MOUNTFORT, Guy; HOKKON, P.A.D; *Guia dels ocells dels Països Catalans i d'Europa*, Barcelona, 1991.

LATORRE, José Antonio; *Fauna vertebrada del Tarragonès*, Constantí, 1995.